

— ogsaa det høje Flertal — vil give Mindretallet Ret i sin Udtalelse om, at en saadan Regel nu og da kunde være uretfærdig over for den enkelte Ansøger, at der nu og da vil være en Ansøger, hvor man vil sige, at det absolut er for haardt, at denne Ansøger, der en Gang under Sygdomstilfælde for ham selv eller hans Familie har været nødt til at ty til det offentlige, og for hvem derefter Forholdene have været saaledes, at der er hengaaet en Tid, maaske en længere Tid, før han saa sig i Stand til at tilbagebetale det, for bestandig og efter en bestemt, ufravigelig Regel skulde være afskaaren fra at søge eller opnaa Indfødsret.

Dernæst er der udtalt Ønsket om, at man kunde naa til den Regel, at fremtidig skulde ingen, som var indvandret her i Landet efter det fyldte 35te Aar, kunne komme i Betragtning, kunne faa Indfødsret. Men ogsaa her maa det sikkert gælde, at man kan komme til at staa over for Tilfælde, hvor man, trods Reglen, maatte sige: Ja, men her er et Tilfælde, hvor det ikke er Reglen, som maa være afgørende, men Skønnet over Andragerens samtlige Forhold. Den sidste af de Regler, det meget ærede Udvalgs Flertal udtaler Ønske om at faa gennemført, er en Regel med Hensyn til politisk Agitation. Jeg skal ikke komme nærmere ind paa dette Spørgsmaal, da det alt har været omtalt af flere ærede Medlemmer. Jeg skal kun udtale, at politisk Agitation dog ikke er noget, som ellers maa siges i og for sig at være nedsettende i det almindelige Omdømme, og det vilde sikkert ogsaa volde meget stor Vanskelighed at fastsætte Grænsen, for, hvad der er en aaben Bekenden af en politisk Anskuelse, og hvad der er Agitation for denne Anskuelse. Det maa selvfølgelig have en væsentlig Betydning, at den ene eller begge Afdelinger af Rigsdagen fremsætter de Grundregler, de Grundsatninger, som i Almindelighed og i det væsentlige maa kræves anvendte i dette Forhold, i Spørgsmaalet om, hvem der skal optages paa Indfødsretsforlaget. Men naar der bliver Spørgsmaal om at opnaa Enighed om en Række bestemte ufravigelige Regler, og naar den ærede Ordfører udtaler Ønsket om at høre min Opfattelse i den Henseende, maa jeg erklære mig ganske enig i, hvad dette høje Tings Udvalg udtalte i Samlingen 1894—95. Da udtalte hele Udvalget, at det „erkender, at efter den Udvikling, som Behandlingen af disse Spørgsmaal i Aarenes Løb har taget, er det neppe at forvente, at Lovgivnings-

magtens forskellige Faktorer ville kunne enes om at opstille og fastholde en Grænse, som ikke bør overskrides.“ Jeg kan erklære mig ganske enig i denne Udtalelse fra dette høje Tings Udvalg i Samlingen 1894—95, jeg tror for det første, at det vil være ganske umuligt at opnaa Enighed om en saadan Række af bestemte Regler, og dernæst, at ethvert af Tingene, selv om man var bleven enig om saadanne Regler, ofte vilde komme til at staa over for Afgørelser, hvor det vilde ønske, at der ikke var fastslaaet saadanne bestemte Regler eller en bestemt Grænse, men vilde have foretrukket, at man som hidtil kunde lade Skønnet raade i Erkendelse af, at det — saaledes som Landstingets Udvalg i sin Tid har udtalt — dog maa være et Skøn, det til syvende og sidst kommer an paa.

Ordføreren (Holch): Den højtærede Ministers Udtalelser forekomme mig ikke at være i saa absolut Strid med, hvad jeg har sagt, thi den højtærede Minister synes at være gaaet ud fra, at det var Udvalgets Mening at opstille absolut ufravigelige og bestemte Regler. Det har ikke været vor Mening. Allerede det gode gamle Ord: Ingen Regel uden Undtagelse, viser jo tilstrækkelig, at det, selv om man opstiller en vis Regel, et vist Hovedsynspunkt, hvorefter man vil gaa, dog ikke er udelukket, at man, hvad der særlig for disse Forholds Vedkommende er naturligt, gør Undtagelser derfra. Dette er sket tidligere, og som den foreliggende Betænkning viser er det sket i Aar med Hensyn til et enkelt Punkt. Saavel over for den højtærede Minister som over for den ærede Ordfører for Flertallet maa jeg derfor fastholde, at i hvorvel det ved flere Lejligheder er hævdet og med Rette kan hævdes, at alt til syvende og sidst kommer an paa et Skøn, er det dog yderst naturligt, — særlig naar der er Tale om at udøve et Skøn i Sager af saadan Natur som denne og paa saa mange Stadier, — at hver enkelt af de vedkommende Faktorer danne sig visse Regler som vejledende for dem selv, thi ellers bliver det hele alt for vilkaarligt. Den højtærede Minister vil jo heller ikke kunne være blind for, at Udvalgets Flertal har den Opfattelse, at Forslaget i Aar er udarbejdet med for lidt Kritik, idet man ikke har kunnet se, at der med Hensyn til adskillige af de Punkter, man har fremhævet, har været fulgt en saadan nogenlunde almindelig Regel som Vejledning ved Udøvelsen af Skønnet. Jeg mener, at en saadan Regel godt kan